

Ert datum:
2023-04-05

Datum:
2023-06-16

Er ref:
KN2023/02755

Diarienummer:
UMH-2023-0064

Klimat och näringslivsdepartementet
Kemikalieenheten
kn.ke.remisser@regeringskansliet.se

Kommissionens förslag till direktiv om verifiering och kommunikation om uttryckliga miljöpåståenden

Inledning

Upphandlingsmyndigheten yttrar sig utifrån uppdraget att utveckla och stödja den upphandling som genomförs av upphandlande myndigheter och enheter samt att stödja de leverantörer som deltar i sådan upphandling.

Upphandlingsmyndighetens uppdrag är att verka för rättssäkra, effektiva och hållbara upphandlingar till nytta för medborgarna och näringslivets utveckling. Myndigheten begränsar därför sitt yttrande till de avsnitt av direktivet som har anknytning till upphandlingsområdet.

Direktivets förslag

Upphandlingsmyndigheten välkomnar förslagen i direktivet som syftar till att stärka trovärdigheten i miljöpåståenden och miljömärkning. Dessa förslag kan öka möjligheterna att använda miljömärkning i offentlig upphandling.

Nedan beskrivs i mer detalj de synpunkter som Upphandlingsmyndigheten har kring förslagen.

Kraven på märkningar

Direktivet innehåller förslag på krav hur miljömärkningar och miljömärkningssystem ska utformas. Miljömärkningar kan användas som ett verktyg för att ställa och följa upp hållbarhetskrav vid offentlig upphandling. Trovärdiga miljömärkningar är en förutsättning för detta.

Ert datum:
2023-04-05

Datum:
2023-06-16

Er ref:
KN2023/02755

Diarienummer:
UMH-2023-0064

Under vissa förutsättningar är det också möjligt att kräva en särskild märkning i offentlig upphandling. För att kunna ställa krav på en märkning, måste ett antal villkor vara uppfyllda enligt direktiven om offentlig upphandling (2014/24/EU och 2014/25/EU). Kraven på miljömärkning i liggande förslag till direktiv överensstämmer i huvudsak med villkoren i upphandlingsdirektiven, men för att en märkning ska kunna krävas i offentlig upphandling måste dessutom alla krav i miljömärkningen ha en anknytning till kontraktsföremålet. Om märkningar innehåller generella hållbarhetskrav som inte direkt knyter an till kontraktsföremålet minskar möjligheten att ställa krav på märkning vid offentlig upphandling. För att öka möjligheterna att ställa krav på märkning, bör det eftersträvas en harmonisering av kraven på utformningen av miljömärken och upphandlingsdirektivens villkor för att ställa krav på märkning i offentlig upphandling.

Förslag om sanktioner

Direktivet innehåller i artikel 17 förslag om att sanktioner för överträdelse av detta direktiv bland annat ska omfatta uteslutning från offentlig upphandling. Upphandlingsmyndigheten anser att det bör förtydligas hur sanktionen i form av uteslutning från upphandling förhåller sig till rätten till prövning enligt direktivet om samordning av lagar och andra författningar för prövning av offentlig upphandling av varor och bygg- och anläggningsarbeten (89/665/EEG) i de enskilda upphandlingar där uteslutning aktualiseras.

En ökad detaljreglering och minskad överskådlighet

Upphandlingsmyndigheten ser en utveckling där en mängd unionsrättsakter, beslutade och föreslagna, innehåller förfaranderegler för upphandlingar som kompletterar upphandlingsdirektiven. En del av dessa är i form av EU-förordningar, som är direkt tillämpliga i medlemsstaterna och där dessa förfaranderegler alltså inte genomförs i nationell lagstiftning. Det är en utveckling som riskerar öka detaljregleringen och minska överskådligheten eftersom det kommer att finnas förfaranderegler i olika förordningar och direktiv och inte bara i upphandlingsdirektiven.

Generaldirektör Inger Ek har beslutat i detta ärende. Hållbarhetsspecialist Joakim Thornéus har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också senior jurist Sophia Anderberg, senior jurist Henrik Grönberg och hållbarhetsspecialist Susanna Vesterlund deltagit.

Inger Ek

Joakim Thornéus